

Hur vill ni göra äldres boende bättre?

Hur vi bor kan vara avgörande för vår hälsa och hur länge vi kan vara självständiga. Så hur tänker partierna kring äldres boende?

RÄTTEN ATT FÅ VARA TRYGG, att inte isoleras i ofrivillig ensamhet och att kunna klara sig själv – grunden läggs i huset där du bor och runt omkring.

För kommunerna är vägen dit lång. Frågan blir då hur riksdagspartierna tänker ta ansvar. Vill de alls hjälpa till?

Är man beredd att tvinga kommunerna att göra handlingsplaner för att främja en god boendemiljö, något som SPF Seniorerna kräver? Kan partierna utlova ett investeringsstöd för fler gemensamhetslokaler och hissar?

I Sverige råder det kommunala självstyret. Bostäder ska ordnas av kommunerna. Men det är regering och riksdag som ansvarar för ramar och lagar. Tar man det ansvaret? Läs partiernas svar – och döm själv.

Svar från Kungsbackas riksdagsmän

FRÅGORNA

HANDLINGSPLAN

① Idag saknas krav på att kommuner ska ha en handlingsplan för att främja en god boendemiljö för äldre. Vill ditt parti göra det obligatoriskt för kommunerna att upprätta en sådan och att även erbjuda boenderådgivning för bostadssökande?

② Tänker ni driva de två kraven mot kommunerna?

TILLGÄNGLIGHET

③ Vill ditt parti införa ett investeringsstöd för installation av hiss och om- och tillbyggnad för bättre tillgänglighet?

GEMENSAMHETSLOKALER

④ Gemensamhetslokaler kan motverka ensamhet. Tänker ditt parti införa ett investeringsstöd för flerfamiljshus med gemensamhetslokal?

CENTERN *Ola Johansson*, riksdagsledamot och ledamot i civilutskottet

HANDLINGSPLAN

① Frågor som rör en god livsmiljö är nödvändiga för kommunerna att ta hänsyn till, även om det inte finns någon specifik lagstiftning för just boende för äldre. Att ytterligare minska det kommunala självstyret är vi oss tveksamma till. Inte minst då kommunerna har skiftande förutsättningar.

② Nej.

TILLGÄNGLIGHET

③ Nej. I samband med större renoveringar omfattas man som regel av tillgänglighetskrav. Frågan är om den typen av riktade investeringsstöd är nödvändiga, eller om det vore mer effektivt att skapa bättre förutsättningar för renoveringar generellt.

GEMENSAMHETSLOKALER

④ Nej. Gemensamhetslokaler är viktiga, inte minst för äldre. Det behövs tydligare regelverk för vilka krav som bör ställas på bostäder för äldre. Det är viktigare än att inrätta olika typer av subventioner.

KRISTDEMOKRATERNA

Larry Söder, riksdagsledamot och vice ordförande i civilutskottet

HANDLINGSPLAN

① Vi stöttar sådana initiativ men inte att vi i lag ålägger kommunerna att göra en handlingsplan. Boenderådgivning finns på en del platser vilket är positivt. Vi tror att det fungerar bäst om parterna som är inblandade får forma verksamheten.

② Nej. Vi är inte beredda att göra det obligatoriskt för kommunen.

TILLGÄNGLIGHET

③ Nej. Idag är det möjligt att få ett bostadsanpassningsbidrag för att kunna installera hiss, vi tror att det är en god ordning.

GEMENSAMHETSLOKALER

④ Nej. Vi tror inte att investeringsstödet skulle vara lösningen. Vi ser gärna att områdena i högre grad innehåller gemensamhetslokaler, men tror mer på ett samarbete mellan olika parter för att forma sitt bostadsområde.

Svar från övriga partiets riksdagsmän

LIBERALERNA Jakob

Olofsgård, ledamot i riksdagens miljö- och jordbruksutskott och suppleant i civilutskottet

HANDLINGSPLAN

1 Kommunerna ska ha krav på sig att upprätta handlingsplaner för gott boende. Det bör ske i samarbete med våra pensionärsorganisationer. Planerna behöver också följas upp. Rådgivning bör absolut finnas.

2 Vi tror att den här frågan sköts bäst på kommunal nivå och frivillig basis.

TILLGÄNGLIGHET

3 Vi tror att investeringsstöd är en felprioritering. Kommunerna bör göra inventering av hissbehovet och sedan en plan för hur de kan satsa i samband med renoveringar. I dag finns ett antal olika stöd för att förbättra tillgänglighet som bör utvecklas.

GEMENSAMHETSLOKALER

4 Nej. Vi kommer arbeta för riktlinjer och råd kring gemensamhetslokaler men inte för ekonomiskt stöd. Vi vill underlätta genom snabbare handläggningsprocesser och tydliga regler.

MODERATERNA Carl-Oskar Bohlin, ledamot i riksdagens civilutskott

HANDLINGSPLAN

1 Nej. Vårt löfte är att öka de generella statsbidragen till kommunerna. Vi föreslår bland annat att parboendegarantin regelbundet följs upp för att säkerställa rätten för makar att bo tillsammans i ett äldreboende.

2 Nej.

TILLGÄNGLIGHET

3 Nej. Vi vill inte införa ett särskilt investeringsstöd för installation av hiss eller för om- och tillbyggnad. Subventioner av det slaget är ineffektiva. Vi anser dock att det är viktigt att kommunerna uppfyller de krav som ställs.

GEMENSAMHETSLOKALER

4 Nej. Syftet är gott men subventioner av det slaget har låg träffsäkerhet. Det finns andra mer prioriterade reformer för pensionärer. Vi föreslår ökade generella statsbidrag till kommunerna, på 2 respektive 4 miljarder kronor mer än regeringen för åren 2023 och 2024.

MILJÖPARTIET Emma

Hult, riksdagsledamot och ordförande i civilutskottet

HANDLINGSPLAN

1 Länsstyrelserna bör få i uppdrag att årligen följa upp utvecklingen om hur kommunernas arbete med att planera bostäder för äldre går. Om kommunen inte planerar eller vidtar åtgärder för att invånarnas bostadsbehov tillgodoses, bör någon form av sanktionsmöjlighet övervägas. Vi vill införa ett flyttstöd som innefattar boenderådgivning, och att rätten till flyttstöd förs in i socialtjänstlagen.

2 Flyttstöd är en prioriterad fråga.

TILLGÄNGLIGHET

3 Hisstödets tillräcklighet behöver ses över. Investeringsstödet behöver utökas för att premiera på- och ombyggnad. Möjligheten till tillgänglighetsanpassning i lägenheten bör ses över.

GEMENSAMHETSLOKALER

4 Ett investeringsstöd för gemensamhetslokaler skulle kunna vara möjligt. Miljöpartiet vill driva på för fler styrmedel för gemensamhetslokaler.

SOCIALDEMOKRATERNA

Johan Lofstrand, ledamot i riksdagens civilutskott

HANDLINGSPLAN

1 Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder.

Kommunerna ska kunna åläggas detta.

2 Vi har ännu inte tagit beslut om vilka vallöften vi ska ställa inför valet.

TILLGÄNGLIGHET

3 Det finns redan idag ett investeringsstöd för byggande av hyresrätter. Vad gäller tillgängligheten i befintliga bostäder finns sedan 2018 en ny bostadsanpassningslag som gör det möjligt att ansöka om bostadsanpassningsbidrag.

GEMENSAMHETSLOKALER

4 Det finns ett särskilt investeringsstöd för byggande av äldreboenden och dessutom ett investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler. Hösten 2016 införde den S-ledda regeringen ett investeringsstöd till nya hyresbostäder. Sedan 2017 har stödet beviljats till fler än 47 000 nya bostäder.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Roger Hedlund, ledamot i riksdagens civilutskott, med ansvar för bostadsfrågor

HANDLINGSPLAN

1 Problem uppstår när regioner och kommuner får fatta beslut som ofta skiljer sig mellan regionerna och kommunerna. Vi ser hellre nationella handlingsplaner eller riktlinjer.

2 Vi vill i dagsläget inte göra detta obligatoriskt utan uppmuntrar i stället kommunerna att göra det frivilligt.

TILLGÄNGLIGHET

3 Det är ingenting som vi i dagsläget driver, men om det skulle finnas ett brett folkligt stöd för dessa frågor är det något partiet absolut skulle formulera politik kring. Vi kan inte utfärda ett konkret löfte, men det är inte heller ett absolut nej.

GEMENSAMHETSLOKALER

4 Detta är inte något våra väljare vi möter har efterfrågat, så vi har inga planer för ett sådant investeringsstöd. Men självklart finns möjligheten att vi driver frågan om intresset bland väljare och äldre är stort.

VÄNSTERPARTIET

Momodou Malcolm Jallow, ledamot i riksdagens civilutskott

HANDLINGSPLAN

1 Att göra det obligatoriskt för kommunerna att ta fram handlingsplaner för olika enskilda grupper tror vi inte är rätt väg att gå. Att möta specifika behov hör redan idag till de skyldigheter kommunerna har genom bostadsförsörjningslagen. Alla kommuner bör erbjuda boenderådgivning.

2 Nej.

TILLGÄNGLIGHET

3 Vänsterpartiet har en post för ett tillgänglighetsstöd i vår budget. Vi föreslår att stödet införs 2022 och avsätter 500 miljoner kronor per år för ändamålet. Vi drev under många år kravet på att inrätta ett hissbidrag, men fick inte något gehör.

GEMENSAMHETSLOKALER

4 Vi har inget förslag som rör ett investeringsstöd för just gemensamhetslokaler. Men vi vill att gemensamhetsboenden ska stimuleras och har motionerat i riksdagen om att man ska se över hur sådana stimulanser kan se ut.

Kungsbacka: Kalkyl : Miljöpåverkan nuvarande planer

Steg 1: Man bygger inte för att möta behoven hos oss seniorer. Inga ytor för att umgås med våra grannar. Skapar ensamhet.

Steg 2: Man bygger en organisation för att få kontakt med alla de ensamma människor som man har skapat.

Steg 3: Man erbjuder dessa ensamma människor taxi till en lokal där de kan få träffa sina grannar. (Färdtjänst/Träffpunkt).

Kostnads kalkyl steg 3: Besök på träffpunkt

Kostnad färdtjänst 42 kr. Kommunens kostnad uppskattas till 120 kr totalt 162 kr/resa. (jämförpris för en typresa 10 km lång och tar 15 minuter att åka pris 360 kr) Total kostnad besök träffpunkt dit och hem 324 kr/besök.

Kommunen hyr in sig hos någon näringsidkare i närområdet:

Antag att 10 seniorer åker från samma område för att träffa sina grannar 2 ggr/vecka. 40 resor/vecka. 40x120 ger 4800 kr/vecka. Tag dessa 4800 kr och hyr en lokal 2 ggr/vecka hos någon näringsidkare i närområdet och bjud på något gott. Laddat fikat på något kort ex västtrafikkortet som går ut till all seniorer. Fikat brinner inne varje månad om du inte använder det. Det blir lika allvarligt som när vi hade motbok och ransonen brann inne. Även de som inte har råd med färdtjänst för 84 kr/besök har möjlighet att umgås med grannarna (förbehållsbeloppet att leva på är 5373 kronor).

Kommunen bygger/anskaffar en egen lokal i området

4800 kr/vecka ger 249 600 kr/år. Med dessa pengar i handen kan kommunen skapa en närmiljö så att inte senioren behöver utnyttja färdtjänst. Utrymmet kan utnyttjas varje dag.

Kommunen lånar uppskattningsvis till 1% ränta. 120 000 till ränta ger en byggnad om 12 miljoner. (Kommunens upplåningsränta 2020 0,55% ger amorteringsutrymme på 534 000 kr detta första år) Kvar för drift 129 600 kr/år.

Saxat från kommunens WEB: Visionen för Kungsbacka kommun säger att *Kungsbacka skall utvecklas till en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar kommun*. Vi ska ta hänsyn till miljön när vi planerar trafik och bostäder.

Antag att man bygger eller hyr lokala träffpunktslokaler i 30 kvarter. Vi räknar i båda fallen med 70 år som husen står. 30 kvarter x 2ggr/vecka x 2 resor besök (tur o retur) x 10 personer/reser x 40 veckor x 70 år ger 3,36 miljoner resor. Antag 5 km/resa inkl framkörning ger 1,68 miljoner mil. Vi behöver inte åka 420 varv runt jorden för att träffa våra grannar. Lokala träffpunkter bidrar därmed till att möta miljömålen.